

We Lwowie, dnia 2. listopada 1904.

Aleg. 123

Sprawozdanie

komisji bankowej o petycji Zarządu głównego Kółek rolniczych, w przedmiocie zaprowadzenia obrotu przekazowego (pieniężnego) między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Galicyą.

Wysoki Sejmie!

Jeżeli liczna emigracya włościan z Galicyi przedstawia wiele stron ujemnych a nawet połączoną jest z niebezpieczeństwem zachwiania stosunków agrarnych w kraju, to z drugiej strony do dodatnich momentów policzyć można, napływ do kraju gotówki wypływającej z oszczędności emigrantów, nadsyłających już to datki pozostawionej rodzinie lub krewnym, już to wkładki, które w przyszłości mają stanowić kapitał potrzebny na zakupno gruntu, po powrocie ich do ojczyzny.

W ostatnich latach napływ gotówki do Galicyi z emigracyi z dniem każdym wzrasta a pomimo, że nie posiadamy dokładnych dat statystycznych, to jednak biorąc za podstawę tylko przesyłki pieniężne uskuteczniane za pośrednictwem przekazów pocztowych a wynoszące około 6 mil. koron rocznie, uwzględniając listy pieniężne, przekazy bankowe, jak nie mniej listy polecane i zwykle zawierające gotówkę, stanowczo nie pomylimy się, jeżeli kwotę około 20 mil koron przyjmiemy za roczny wpływ do kraju. Znaczna ta kwota wymaga dokładnego zbadania środków ekspedycyi, ich przystępności dla nadawców, wysokości opłat, jak nie mniej bezpieczeństwa.

Nie ulega kwestyi, że przy wysyłce pieniędzy, instytucyja pocztowa pod wieloma względami dla emigrantów, których większa część liczy się do stanu włościańskiego, powinna być najwłaściwszą i najprzystępniejszą i w rzeczywistości włościanie nasi najchętniej dotychczas niej korzystają.

Pocztowe biura obejmują gęstą siecią całe Stany Zjednoczone Ameryki tak, że nadawca nie jest zmuszony oddalać się od miejsca swego zajęcia a przynajmniej nie na wielką odległość. Manipulacyja pocztowa jest najprostszą a wysyłka dochodzi bezpośrednio rąk adresata, o ile urząd pocztowy znajduje się w miejscu jego pobytu. Opłata jednak od przekazów pieniężnych w ruchu międzynarodowym jest nadzwyczaj kosztowna, wynosi bowiem 1% od przekazanej kwoty i w tym kierunku c. k. Rząd powinien użyć swego wpływu, aby portoryum obniżyć a to nie tylko w interesie obywateli austrijackich lecz i samego państwa, które rok rocznie wzbogaca się oszczędnościami emigrantów do państwa wpływającemi.

Prawdziwe niebezpieczeństwo stanowią przesyłki pieniężne w listach poleconych a nawet zwykłych, które w znacznej części nie dochodzą celu swego przeznaczenia, stając się łupem zbrodniczej ręki.

Ostatnie kradzieże całych worów z listami pochodzącymi z Ameryki i trudność w odszukaniu winnych, powinny zwrócić bieżącą uwagę opinii publicznej a c. k. Rząd za pośrednictwem konsulów w Stanach Zjednoczonych, duchowieństwo pełniące obowiązki dmszpasterzy na emigracji w połączeniu z inteligentniejszą jej częścią powinni wpłynąć w sposób popularny na masy mniej oświecone, aby lekkomyślnie ciężko zapracowanego grosza nie wysyłały.

Nadzieje wyrażone we wniesionej petycji Towarzystwa głównego Kółek Rolniczych, że po zaprowadzeniu bezpośredniego ruchu przekazowego za pośrednictwem instytucji finansowych krajowych a w pierwszym rzędzie Banku krajowego z instytucjami bankowymi w Ameryce, ułatwi emigrantom przesyłki pieniężne, zapewni ich dojście do miejsca przeznaczenia, zachęci do oszczędności i potanieją koszta wysyłek, są po części przedwczesne i nieuzasadnione.

Manipulacja przy wystawianiu przekazów bankowych jest o wiele trudniejszą jak także czynność przy czekach pocztowych a większa część naszych emigrantów w zupełności z nią nie obeznana; posługujący się zaś obecnie przekazami bankowymi, należą albo do inteligencji albo przebywają już czas dłuższy w Ameryce, dla szerszych jednak kół emigrantów, ruch przekazowy bankowy długo jeszcze niedostępnym będzie a to tem bardziej, że ilość i rozmieszczenie biur bankowych, nie może być ani tak liczne ani rozpowszechnione jak urzędy pocztowe; wysyłka więc pieniędzy z miejscowości odległych od większych miast i miasteczek, przedstawia dla nadawcy wiele niedogodności. Opłata a mianowicie prowizya przy przekazach bankowych jest znacznie niższą jak porto od przekazów pocztowych, nie przewyższa 1% lecz opłata ta znacznie wzrasta, jeżeli adresat mieszka w miejscowości, w której niema filii banku a przekazana kwota za pośrednictwem poczty musi być doręczoną.

Zaprowadzenie jednak stosunków bezpośrednich między krajowymi instytucjami finansowymi a solidnymi amerykańskimi, miałyby pierwszorzędne znaczenie dla tych emigrantów, którzy obeznani z ruchem czekowym bankowym, dzisiaj używają go za pośrednictwem banków niemieckich lub czeskich a nie mniej dla tych wychodźców, którzy nie pozostawili zaufanych w kraju, chcieliby oszczędności swoje do czasu powrotu lokować w Banku krajowym. Lokacja oszczędności w instytucji krajowej za pośrednictwem banku amerykańskiego pozostającego z nią w stosunkach handlowych jest wielkim ułatwieniem, otwarty rachunek bieżący między instytucjami korespondującymi w krótkiej drodze i bez kosztów, życzeniom składających zadosyć czyni. Świadomość nareszcie między emigracją, że może pewnie lokować swoje oszczędności w instytucjach krajowych, ochroni wielu przed wyzyskiem tych banków amerykańskich, których trwałość i pewność problematyczna często rujnuje ławotwórczych wierzycieli.

Komisya bankowa z powyższych względów wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zbadanie sprawy zaprowadzenia obrotu przekazowego bezpośredniego między Stanami Zjednoczonymi Ameryki i Galicyą a to za pośrednictwem Banku krajowego i Kasy oszczędności lwowskiej.

Wzywa się c. k. Rząd, aby użył wszelkich środków zaradczych, w celu zapobieżenia nadużyciom, powtarzającym się co raz częściej z listami nadsyłanymi z Ameryki.

Wzywa się c. k. Rząd, aby w porozumieniu z rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej starał się opłaty od listów pieniężnych i przekazów wysyłanych z Ameryki znacznie obniżyć.

Przewodniczący:

Władysław Kraiński.

Sprawozdawca:

Maryjewski.